

FURJONOVA ZVIEZDA

"Andrašec u interpretaciji hrvatskog juga"
koncert Bijačke vile u Međimurju

Hrvatsko pjevačko društvo "Bijačka vila" Kaštela
dirigent: **Andro Čalo**

Subota • 9. studenoga 2019. • 19.30 sati
Župna crkva sv. Nikole Biskupa, Čakovec

Glavni organizator i pokrovitelj:
Općina Dekanovec

Organizator:
Institut "Ars musica"

Suorganizator:
Župa sv. Nikole Biskupa, Čakovec

Pokrovitelji:
Ministarstvo kulture RH i Međimurska
županija

Hrvatsko pjevačko društvo „Bijačka vila“ - Kaštela

utemeljeno je 1903. godine u Kaštel Novome kao muški pjevačko - tamburaški zbor pod ravnanjem mjesnog kapelnika Ivana Berketa. Uspješno je djelovalo do 1925. g., kada mu je zbog isticanja hrvatskih nacionalnih obilježja zabranjen rad, ali su se njegovi pjevači uključili u nekoliko donjokaštelanskih zborova čime je tradicija nastavljena unatoč nestanku imena. HPD „Bijačka vila“ - Kaštela je obnovljeno u listopadu 1990. godine kao mješoviti pjevački zbor na čelu s voditeljem prof. Vladanom Vuletinom, pod čijim je ravnanjem ostvarilo preko 250 koncerata u domovini i inozemstvu te izdalo dva nosača zvuka (oba su bila u nominaciji za Hrvatsku diskografsku nagradu Porin). HPD „Bijačka vila“ je dobitnik dvije godišnje nagrade grada Kaštela.

Od 2012. do 2014. godine zbor vodi sopranistica Antonija Teskera pod čijim vodstvom sudjeluje u HRT-ovom showu „Do posljednjeg zbora“, a na Danima duhovne glazbe CRO PATRIA 2013. zbor osvaja brončanu plaketu u kategoriji novih skladbi.

U svibnju 2017. zbor je sudjelovao na međunarodnom natjecanju zborova „Aurora cantat“ (Karlovac) i osvojio dvije srebrne plakete u različitim kategorijama klasične zorske glazbe (mješoviti zbor, ženski zbor).

Pored redovite glazbene djelatnosti, ovaj zbor odlikuje se i dodatnim aktivnostima koje su od iznimnog značaja za širu društveno - kulturnu javnost. Tako je od 2018. HPD „Bijačka vila“ suorganizator i domaćin Hrvatskom saboru kulture u organizaciji regionalne smotre zborova Dalmacije, pod nazivom „Canta Dalmatia“, a u veljači 2019. unutar Društva osnovan je Gradski dječji zbor „Kaštelanski tići“ koji okuplja 35 malih pjevača iz svih sedam Kaštela.

Također, i u umjetničkom pogledu zbor je sklon posebnim projektima, tj. tematski jasnim koncepcijama što je primjećeno i od strane stručne javnosti te okarakterizirano kao vrijedan doprinos očuvanju i promicanju nacionalne glazbene baštine (revitalizacija opusa zaboravljenog hrvatskog skladatelja fra Bernardina Sokola, izvedba „Slavonske mise“ Anđelka Igreca u originalnoj postavi).

HPD „Bijačka vila“ izvodi širok spektar repertoara, od gregorijanskih napjeva sve do autora 20./21. stoljeća, njegujući poseban afinitet prema hrvatskoj glazbenoj baštini. Voditelj zbora od veljače 2014. je prof. Andro Čalo.

Andro Čalo diplomirao je Glazbenu pedagogiju na Umjetničkoj Akademiji Sveučilišta u Splitu (2013.), a od listopada 2018. studira zbarsko dirigiranje na Akademiji za glasbo u Ljubljani u klasi prof. Sebastjana Vrhovnika.

Improvizaciju na orguljama učio je u Ljetnoj orguljaškoj školi u Šibeniku kod Anđelka Igreca (2004. i 2006.) i Ante Knešaureka (2013.), te na Akademiji za glasbo u Ljubljani kod prof. Dalibora Miklavčića. Osim toga, pohađao je seminare orgulja (Ljerka Očić), povijesno osvještenu interpretaciju rane glazbe (Egon Mihajlović, Gilbert Martinez, Paul van Nevel) i zbarskog dirigiranja (Ragnar Rasmussen, Urša Lah, Volker Hempfling, Ambrož Čopi).

Kao orguljaš, korepetitor i dirigent nastupao je u domovini i inozemstvu (Njemačka, BiH, Mađarska) i snimao za HRT (dramski program).

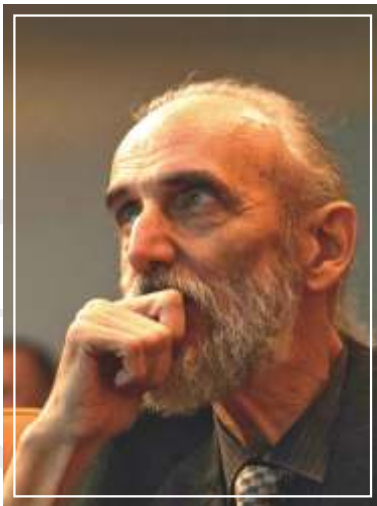
Zaposlen je kao profesor glazbene umjetnosti i voditelj mješovitog zbora u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju (od 2015.-). Vodio je scholu cantorum franjevačkog sjemeništa u Sinju (2016.- 2019.), umjetnički je voditelj i dirigent HPD Bijačka vila – Kaštela (od 2014.-), jedan je od inicijatora i prvi voditelj novoosnovanoga Gradskog dječjeg zbora „Kaštelanski tići“ (veljača 2019.-). U župi Presvetog Srca Isusova na Visokoj u Splitu u listopadu 2019. pokrenuo je festival klasične glazbe pod nazivom „Glazbene večeri na Visokoj“.

Vlado Sunko (Split, 1954.), glazbeni pedagog, dirigent i skladatelj.

Diplomirao je na odjelu za Kompoziciju i glazbenu teoriju na Muzičkoj akademiji u Zagrebu 1979. Radio je kao profesor teorijskih predmeta i dirigent djevojačkog zbora na srednjoj glazbenoj školi Josipa Hatzea u Splitu (1982.-1992.). Redoviti je profesor na odjelu Glazbene umjetnosti pri Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu gdje prima plaketu za doprinos u razvoju splitskog sveučilišta.

Dirigent je Gradskom zboru Brodosplit (1988.-), s kojim osvaja brojne nagrade na domaćim i inozemnim natjecanjima. Na međunarodnim festivalima amaterskih zborova dobio je prvu nagradu u Budimpešti (1991.) i Pragu (2002.), zlatnu medalju na Svjetskim zbornim igrama u Xiamenu u Kini (2006.), te naslov olimpijskog pobjednika na Zbornskoj olimpijadi u Linzu (2000.) i šampiona Svjetskih zbornih igara u Grazu (2008.) Na Međunarodnom natjecanju muških zborova Leevi Madetoja - Finska (2010.), Zbor je osvojio treće mjesto, kao prvi zbor u povijesti toga natjecanja koji nije s Baltika. Također na Međunarodnom natjecanju zborova Lipanjski zvuci u Petrinji (2011.) osvojio je apsolutno prvo mjesto, a na Međunarodnom natjecanju zborova Zlatna vila u Prijedoru (2012.) prvu nagradu publike za cjelovitost umjetničkog doživljaja, te dva priznanja stručnog ocjenjivačkog suda za najbolje izvedeno djelo starog majstora i za najbolje izvedeno domaće djelo. Na Međunarodnom natjecanju zborova Canta al mar u Barceloni (2012.) Zbor je osvojio dvije zlatne medalje u kategorijama muških zborova i sakralne glazbe te naslov apsolutnog pobjednika u kategoriji muških zborova, a na 7.

Međunarodnom natjecanju zborova Robert Schumann Zwickau - Njemačka (2014.) dobitnik je prve nagrade i apsolutnog prvog mjesta u kategoriji muških zborova, te prve nagrade u kategoriji skralne glazbe. Na 8. Međunarodnom natjecanju zborova Voce Magna Žilina - Slovačka (2017.) također osvaja prvu nagradu u kategoriji muških zborova, te iste godine na Cro-patrii u Splitu dvije prve nagrade: za izvedbu, te nagradu publike. Na 14. Međunarodnom

natjecanju i festivalu zborova u Bad Ischlu - Austrija (2018.), osvaja tri prve nagrade: u kategoriji muških zborova, kategoriji sakralne glazbe i kategoriji folklorne glazbe.

Za uspješan stvaralački rad dodijeljene su mu tri nagrade grada Splita (2000., 2012. i 2017.), Županijska nagrada (2017.), Plaketa Hrvatske udruge zborovođa za izvanredne uspjehe u vođenju zborova, te za promidžbu hrvatske zborne glazbe u inozemstvu,

Titula HUZ-a Magister Chori (2009) te Odlikovanje Reda Danice Hrvatske s likom Marka Marulića (2013.)

Za svoj skladateljski rad stekao je brojna priznanja i nagrade na natjecanjima i festivalima: Dona nobis pacem (Međugorje 1994.), Capriccio cromatico, Intrada i ples (Mandolina Imota 1997. i 1999.), Oče naš, Cum invocarem, Beatus vir, Tvoja i moja tajna, Solinskim mučenicima, Dirnutost, Majka, Eripe me Domine, (Cro-patria 1997., 1999., 2001., 2004., 2005., 2007., 2010., 2012.), Dalmacija forever za puhački orkestar (HSK 2007.), te MISSA Classic-Pop-Folk (Pasionska baština 2014.).

Od kompleksnijih radova treba izdvojiti kantatu za soliste, zbor i instrumentalni ansambl Zlato Gospine milosti 1996., simfonijsku poemu In memoriam 1998., Koncert za mandolinu i orkestar 2001., djelo za komorni ansambl Rapsodia rustica 2009., te Missa (Classic-Pop-Folk) 2012.

Kontinuirano vodi seminare u zemlji (Pula, Šibenik, Rovinj, Zagreb, Dubrovnik, Split) i inozemstvu (Čile, Mađarska, BiH). Njegove skladbe za mandolinski orkestar izvode se na međunarodnim festivalima mandolinske glazbe (Italija, Njemačka, Španjolska, Češka, Mađarska i Francuska). Član je ocjenjivačkih sudova brojnih natjecanja (festivali dalmatinskih klapa u Omišu, festivali mandolinista, županijska, državna i međunarodna natjecanja amaterskih zborova). Redoviti je član Hrvatskog društva skladatelja.

Do sada je ostvario četrnaest nosača zvuka: deset s Gradskim zborom Brodosplit, dva sa zborom Umjetničke akademije u Splitu i dva s mandolinskim orkestrom Sanctus Domnio.

“Andrašec u interpretaciji hrvatskog juga“ - koncert “Bijačke vile“ u Međimurju

Hrvatsko pjevačko društvo “Bijačka vila“ - Kaštela

dirigent: Andro Čalo

uz glasovir: Magdalena Ferenčina

uz orgulje: Andro Čalo

PROGRAM

- Gregorijanski napjev: **Cantate Domino**
- Gregorijanski napjev: **Vexilla regis prodeunt**
- Pučki napjev iz Podstrane / obr. Blaženko Juračić: **Barjaci kreću kraljevi**
- Bernardin Sokol: **O čisto Srce Krista mog**
- Šime Marović: **Dobar je Gospodin**

- Improvizacija na orguljama: **Koncert u baroknom stilu**
Allegro – Adagio - Allegro

- Benjamin Britten: **There is no Rose** (iz Ceremony of Carols, op. 28)

- Vlado Sunko (na riječi i napjev Florijana Andrašeca):
Lepšega imena gdo bi zreči mogel - *praizvedba*

- Anton Brucker: **Locus iste**
- Arvo Pärt: Bogoroditse **Djevo**
- Benedetto Marcello: **Nebesa silna pjevaju**

UZPROGRAM

Koncepcija ovog koncerta krije se upravo u toj riječi - koncert. Naime, sadržavajući u sebi tu dihotomiju, to dvoznačje samog pojma, talijanski izraz *concertare* zapravo najbolje iskazuje svoju bit- istovremeno suprotstavljanje i nadopunjavanje. U jednom standardnom koncertu kao glazbenoj vrsti suprotstavljaju se skupine instrumenata (*solī – tutti*), suprotstavlja se dinamika (*forte – piano*), *tempa (allegro – adagio)*... Rekli bismo, kao *noć – dan, ljeto – zima, staro – mlado*... No, je li zbilja tako? Ne zatvaraju li tek *noć i dan* jedan prirodan zaokružen ciklus od 24 sata? Ne čine li tek *ljeto i zima* jednu potpunu godinu? To što bismo na prvu proglasili dualizmom zapravo je nešto kompletno.

Jednako tako sjever i jug, Međimurje i Dalmacija.

Baština i suvremenost, Andrašec i Sunko.

Jedni u drugima se ogledamo, preispitujemo, nadahnjujemo..., a zapravo rastemo i bivamo obogaćeni. Ne ili-ili, veći-i.

Kroz tu prizmu valja promatrati večerašnji koncert. Poput baroknog koncerta, on je razdijeljen u tri dijela od čega su dva zbarska, dok je srednji orguljski. I opet dualizam; dok su zbarski stavci jasno zapisani u partiturama, ono što će doći s orgulja nastajati će spontano na licu mjesta - improvizacija. I, da budemo dosljedni, bit će to improvizirani trostavačni koncert u baroknom stilu.

Prvi zbarski blok portretira vokalnost Dalmacije. Umjetnička i folklorna glazba uvijek su se do određene mjere međusobno prožimale, no u slučaju hrvatske obale to je evidentno na izuzetan način. I dok su u nekim drugim situacijama (početni) uzrok i posljedica pojave barem malo prostorno i/li vremenski udaljeni, u Dalmaciji i ostatku obale oni skladno koegzistiraju. Radi se naime o gregorijanskom i pučkom crkvenom pjevanju. Ne zalazeći ovdje u dublje muzikološke, ekleziološke i ine analize,

predočimo to najjednostavnije činjenicom da su u dalmatinskim gradovima nanjnormalnije bile situacije da se u jednoj crkvi bogoslužje obavlja na latinskom (latinica, gregorijanski napjevi), a u drugoj na staroslavenskom (glagoljica, glagoljaško / crkveno pučko pjevanje). Taj dragi dualizam na večerašnjem programu ilustrira odabir jednog te istog himna (Barjaci kreću kraljevi) predodčenog kroz ta dva glazbena izričaja.

Gregorijanika nije samo jedna od dvije strane medalje liturgijskog izričaja Dalmacije, već i temelj tzv. rimske škole polifonije (počevši od renesanse pa nadalje) čiji je dak i na koju se svojim skladateljskim izrazom (modalnost) naslanja i aktualni kapelnik splitske katedrale, don Šime Marović. Pored njega, Blaženka Juračića (ovaj put kao obrađivača), te Vlade Sunka oko čije praižvedbe je čitav koncert i postavljen, krug splitskih skladatelja zatvaramo motetom fra Bernardina Sokola O čisto srce Krista mog. Sokol je rođeni Kaštelanin, skladatelj i mučenik o kojem se u našoj javnosti izuzetno malo zna i još ga se manje vrednuje zbog zabrane njegovga spomena od strane zločinačkog komunističkog režima koji ga je smaknuo, a za kojeg struka ukratko kaže da je bio skladatelj ispred svog vremena.

Drugi zbarski blok, uz praižvedbu Sunkove skladbe, čine djela iz riznice svjetske zbarske literature u širokom stilskom rasponu od baroka (B. Marcello) preko romantizma i djela 20. stoljeća, sve do živućih autora poput Arvo Pärta čija nas minijatura Bogoroditse Djevo svojim crkveno-staroslavenskim jezikom vraća na početak priče... Pärt, estonac, preskače stoljeća i uglazbljuje jezik kojim su molili i pjevali dalmatinski težaci... Naprosto je čudno kako glazbom tako lako nadilazimo granice vremena i prostora. Pa su nam i sjever i jug, prošlo i sadašnje odjednom tako bliski i tako naši. Kao što su i Međimurje i Dalmacija, Sunko i Andrašec bore na licu i nijanse u glasu jedne nam Domovine.

1. Lépšega imena gdo bi zreči mogel,
Jêzuš i Marija i sam svêti Jôžef,
štêroga poštuje naša svêta vêra,
tulikajše pri nas naša slavna fara.

2. Svêtoga Jôžefa naši stárce mili
na oltár vu cirkvi jesu postavili
da se moli za nas Ocu nebêskomu
i kak čuvár vêrni Jêzušu milomu.

3. Gda je bil Jêzušek v dôbi sve mladosti,
svêti J ôžef za njeg brigal se za dosti.
Tak je vu Egiptum môral šetuvati,
z malim Jêzušekom, Marijom bežati.

4. Ar Herôdeš hudi Jêzušeka iskal,
v varaš Betlehemu děčicu vumárjal.
Velike nevole hotel je trpêti
samo da opčuva Dêtece od smrti.

5. Tam vu Egiptumu gláda su trpêli,
nikoga poznali nit' su kaj imêli,
onda svêti Jôžef, kak skrbitel vêrni,
milo se rasplače vu neznánoj zemlji.

6. Anda svêti Jôžef, ljiljan čistoče,
dêkanovska fara moliti te oče:
da nam buš na pomoč gda bu skradnja vura,
naše duše 'tpelaš do nebêskog dvora.

FURJONOVA ZVIEZDA

Tradicijski napjevi Florijana Andrašeca u obradama suvremenih skladatelja

O projektu:

Ovaj stručno osmišljen projekt, javno započet 2016. godine, za ciljima promovirati zbornu glazbu, dičiti vrsne skladatelje, međimursku narodnu baštinu, kulturno nasljedstvo poznatog pučkog pjesnika i glazbenika Florijana Andrašeca, te buditi opći interes za kulturu i pridonijeti kulturnome razvitku Međimurske županije i Republike Hrvatske. "Kako je Međimurje nakon prestanka turskih ratova, s epizodom četrdesetosmaških borbi, živjelo kao svojevrsna agrarna ekumena s vrlo intenzivnim vlastitim unutrašnjim književnim i opće-umjetničkim životom, izrodilo je veliki opus pučke i usmene književnosti koji je na svojevrsan način ukrašen i obogaćen karakterističnim melodijama u specičnom glazbenom izričaju Međimorskog kraja". Među najznačajnijim pučkim književnicima i glazbenicima istaknulo se ime Florijan Andrašec (1888.-1962.). Rodom iz Dekanovca, tijekom svog životnog vijeka usko je surađivao s poznatim hrvatskim glazbenicima kao što su Vinko Žganec, Miroslav Vuk-Croata, Krsto Odak i dr., stvarao je i sakupljao melodije, napjeve i različite vrste književno vrijednih tekstova. Andrašec tako ima veliki značaj na području svog rodnog mjesta Dekanovca, Međimurske županije kao i Republike Hrvatske u kontekstu pučke tradicijske kulture.

Projekt je prihvaćen od matične i šire zajednice te se ostvaruje suradnjom Općine Dekanovec, Međimurske županije, Ministarstva kulture RH, Instituta "Ars musica" te zborova i skladatelja koji svim darom doprinose njegovoj realizaciji. Na taj način pridonjet će se izgradnji lokalnog, regionalnog i narodnog identiteta, jačem buđenju zanimanja za tradicijsku i suvremenu glazbenu kulturu, omogućiti skladateljima i obrađivačima narodnih melodija da u svoj suvremeni glazbeni izričaj utkaju tradicijski poznate napjeve Florijana Andrašeca. Samim time, hrvatska glazbena riznica obogatit će se kvalitetnim skladbama koje će biti dostupne svim hrvatskim zborovima i ansablama. Nakon prikupljanja dovoljnog broja skladbi organizirat će se koncerti u određenim vremenskim razmacima tijekom kojih će skladbe prema izvornim Andrašecovim napjevima biti izvedene prvi put. Projekt će se zaokružiti nosačem zvuka te notnom zbirkom svih partitura praižvedenih skladbi.

Autor projekta: Nikola Sebastian Jambrošić, mag. mus.

1. koncert

Komorni zbor "Ivan Filipović", Zagreb

Florijan Andrašec / Blaženko Juračić:
"Što se ono dogodi"

2. koncert

Zbor "Čarobna frula", Zagreb

Florijan Andrašec / Marijan Milić:
"Na toj trdoj klopi"
Florijan Andrašec / Marijan Milić:
"Lièpi briègi zeleni"

3. koncert

Djevojački zbor "Aurora" Zagreb

Florijan Andrašec / Luka Demarin:
Presvetom Trojstvu
Florijan Andrašec / Luka Demarin:
Vesèl'te se

4. koncert

Hrvatsko pjevačko društvo

"Bijačka vila" - Kaštela

Florijan Andrašec / Vlado Sunko:
"Lèpšega imena gdo bi zreči mogel"

Natjecanje Hrvatskog sabora kulture za najuspjeliju zbornu skladbu 2018.

Osvojena prva nagrada
Florijan Andrašec / Branimir Rezić:
"Dudaš"